

Dorota Klucznik

nauczyciel doradca metodyczny ds. geografii

Szkoła bez dzwonek – dobre praktyki

Co oznacza dzwonek szkolny? W tradycji szkolnej jest sygnałem dźwiękowym, który rozlega się na terenie szkoły, oznaczającym początek i koniec lekcji. W czasach mojej edukacji wydawany był przez szkolną woźną przy pomocy ręcznego lub mechanicznego dzwonka. Dziś wykorzystuje się nowoczesne systemy, generowania dźwięku w sposób elektroniczny w oparciu o programowany system zegarowy.

W maju 2021 roku, po powrocie uczniów z nauki zdalnej w Zespole Szkół Nr 3 w Skierniewicach została podjęta decyzja o wyłączeniu dzwonek w szkole. Postanowiono, że uczniowie oraz nauczyciele będą samodzielnie kontrolować czas, aby punktualnie zaczynać oraz kończyć lekcje. Przesłanki, które tej decyzji towarzyszyły

to przede wszystkim:

- wywoływanie u uczniów ciągłego niepokoju i chaosu poprzez dźwięk dzwonka,
- powodowanie przez dzwonki natężenia hałasu,
- podnoszenie przez dźwięk dzwonka poczucia stresu u uczniów i u nauczycieli,
- zaburzenie przez dzwonek procesów myślowych podczas rozwiązywania zadań,
- powodowanie przez dzwonek eskalacji energii uczniowskiej,
- spóźnianie się uczniów oraz nauczycieli na lekcje.

Po powrocie do szkoły uczniowie szybko zaakceptowali zmianę.

Cytuję wypowiedzi uczniów za RMF24:

„Na początku roku byłam zdziwiona barkiem dzwonek i ciężko było mi się przyzwyczaić, ale z biegiem czasu zaczęło mi się to podobać, ponieważ jest to faktycznie mniej stresujące i przyjemne - mówi gazetce jedna z pierwszoklasistek. Jej zdanie podzielają koleżanki z klasy. Myślę, że dzwonki są w jakiś sposób stresujące dla uczniów i dobrze, że ich nie ma. W ten sposób możemy również nauczyć się punktualności oraz przygotować na studia, gdzie dzwonek nie ma. Po tych kilku miesiącach nie wyobrażam sobie, żeby wróciły. Uczy nas to dyscypliny i organizacji czasu.”

W rozmowach z gazetką uczniowie ZS nr 3 niezmiennie podkreślają brak lub zmniejszenie stresu po rezygnacji z dzwonek. Przyczynia się do tego również mniejszy hałas, bo elektryczny, szkolny dzwonek potrafi czasem przyprawić o zawał serca (zwłaszcza osobę, która już odwykła

od szkolnego gwaru i pojawia się w szkolnych murach tylko od przypadku do przypadku).

Źródło: https://www.rmfm24.pl/fakty/polska/news-szkola-bez-dzwonkow-bezstresowa-i-bardziej-efektywna.nId,5762520#crp_state=1 z dnia 19 lutego 2023r.

W Zespole Szkół Nr 3 w Skierniewicach to nauczyciel odpowiada za to, aby poinformować uczniów o końcu lekcji. Zwykle na zakończenie zajęć dziękuje uczniom za pracę, za zaangażowanie oraz uwagę. Dzięki takiemu postępowaniu uczniowie mają poczucie szacunku, wiedzą, że są traktowani podmiotowo. Wiedzą również, że ich wysiłek został doceniony. Uczniowie wychodząc z sali lekcyjnej dziękują nauczycielowi za przeprowadzoną lekcję oraz życzą miłego dnia. W ten sposób w szkole budowana jest przyjazna atmosfera oparta na wzajemnym szacunku oraz poczuciu bezpieczeństwa. Korzyści odnoszą uczniowie oraz sami nauczyciele, a oto kilka z nich:

- dbałość, aby uczniowie uczyli się poczucia czasu i odpowiedzialności za wykonywane działania,
- motywowanie uczniów do większej samodzielności i odpowiedzialności,
- kształtowanie u uczniów umiejętności gospodarowania czasem oraz rzetelnego planowania i wykonywania czynności podczas zajęć lekcyjnych,
- minimalizowanie stresu u uczniów,
- obniżenie poziom hałasu w szkole,
- dbałość o prawidłowy przebieg uczenia się,
- dbałość o lepsze samopoczucie uczniów i nauczycieli,
- partnerskie traktowanie uczniów przez nauczycieli,
- poprawa relacji między nauczycielami i uczniami,
- uczniowie osiągają coraz lepsze wyniki w nauce.

Czy warto uczyć się w szkole bez dzwonek?

To uczniowie sami odpowiadają na to pytanie dokonując wyboru szkoły ponadpodstawowej.